

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 709/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. novembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 17 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach uznesením Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom č. k. 1 Pn 131/17/6613-9 z 3. augusta 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. októbra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 17 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len

„pakt“) uznesením Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 131/17/6613-9 z 3. augusta 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že 22. júna 2017 sa sťažovateľ dostavil na predvolanie vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby Stred Banská Bystrica, kde bola spísaná zápisnica o trestnom oznámení sťažovateľa ČVS: SKIS-191/OISS-V-2017, pretože poverený príslušník Policajného zboru vykonal podľa sťažovateľa nezákonné lustrácie jeho osoby (ako advokáta) a jeho rodinných príslušníkov v internom informačnom systéme Policajného zboru. S povereným príslušníkom Policajného zboru prišiel sťažovateľ do kontaktu výlučne v súvislosti s konaním ČVS: ORP-263/BS-ZH-2015, kde sťažovateľ vystupuje ako obhajca obvinených.

2.1 Uznesením ČVS: SKIS-191/OISS-V-2017 z 30. júna 2017 vyšetrovateľ Policajného zboru, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby Stred odmietol vec podozrenia zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona, ktorá sa týkala nezákonnej lustrácie sťažovateľa a jeho rodinných príslušníkov zo strany príslušníka Policajného zboru zaradeného na Obvodnom oddelení Policajného zboru Banská Štiavnica.

2.2 Proti uzneseniu z 30. júna 2017 sťažovateľ podal sťažnosť z 11. júla 2017. O sťažnosti rozhodla okresná prokuratúra napadnutým uznesením tak, že sťažnosť sťažovateľa zamietla ako nedôvodnú, a to na tomto základe:

„Preskúmaním vyšetrovacieho spisu som zistila, že vyšetrovateľ MV SR na základe trestného oznámenia oznamovateľa, vypočul 22.06.2017 na doplnenie trestného oznámenia oznamovateľa, zadovážil fotokópiu sťažnostného spisu z Krajského riaditeľstva PZ SR Banská Bystrica, oddelenia kontroly, ktoré na základe sťažnosti [REDAKOVANÉ] doručenej 29.12.2016 prešetrovalo v časti aj jeho sťažnosť na nezákonný postup povereného príslušníka PZ, ktorý si zisťoval a zhromažďoval osobné údaje o ňom a jeho rodine zo systému REGOB. Súčasťou spisu je aj žiadosť o monitoring aktivít oprávnenej osoby v informačných systémoch, výpisy z lustrácie osôb v systéme REGOB a SA, záznam o vysvetlení npor. [REDAKOVANÉ], vysvetlenie npor. [REDAKOVANÉ], zápisnica

o prešetrení sťažnosti [REDAKOVANÉ], ktorej vyplýva, že sťažnosť týkajúca sa jeho lustrácie a jeho rodinných príslušníkov je dôvodná a postup policajta OO PZ Banská Štiavnica bol v rozpore so všeobecne záväznými právnymi normami a internými normami, nakoľko lustrácia bola neoprávnená a nesúvisela so služobnou činnosťou. Ďalej sa v spise nachádzajú opatrenia riaditeľa Okresného riaditeľstva PZ Žiar nad Hronom prijaté na základe zistenej neoprávnenej lustrácie prijaté 29.03.2017, správa o splnení prijatých opatrení z 05.04.2017 a 11.05.2017.

Z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že disciplinárnym rozkazom riaditeľa Obvodného oddelenia PZ Banská Štiavnica zo dňa 23.03.2017 bol npor. [REDAKOVANÉ] disciplinárne potrestaný za disciplinárne previnenie podľa § 52 ods. 1 zák. č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov, pretože dňa 20.07.2016 neoprávnene lustroval [REDAKOVANÉ] a jeho rodinných príslušníkov, hoci tieto údaje nepotreboval pre služobnú činnosť.

Vyšetrovateľ MV SR na základe týchto zadovážených dôkazov trestné oznámenie [REDAKOVANÉ] uznesením č. č. SKIS-191/OISS-V-2017 zo dňa 30.06.2017 o podozrení z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona a prečinu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona podľa § 197 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku odmietol.

Preskúmaním tohto uznesenia a vyšetrovacieho spisu som zistila, že sťažnosť oznamovateľa proti tomuto uzneseniu nie je dôvodná.

Z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia jednoznačne vyplýva z akých dôkazov vyšetrovateľ MV SR vychádzal pri posudzovaní, či sú naplnené znaky vyššie uvedených prečinov. Poukázal na objektívnu stránku i subjektívnu stránku uvedených prečinov, pričom zhodnotil, že zo zabezpečených dôkazov nevyplývajú také pochybenia príslušníka PZ, ktoré by zakladali jeho trestnoprávnu zodpovednosť.

Objektívna stránka trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa spočíva v konaní verejného činiteľa, ktorý koná s úmyslom spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech niektorým z konaní uvedených pod písm. a / až c/ § 326 Tr. zákona. Zo subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie so špecifickou pohnútkou spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech.

Na naplnenie znakov skutkovej podstaty uvedeného trestného činu teda nestačí len zistenie, že verejný činiteľ konal spôsobom uvedeným v § 326 ods. 1 písm. a / až c/, pokiaľ

nie je preukázaná vyššie uvedená špeciálna pohnútka. Z vyšetrovacieho spisu je pritom nepochybné, že príslušník PZ konal v rozpore so zákonom a vnútornými predpismi, avšak nebola zistená špeciálna pohnútka spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech. Jednoznačne bolo zistené, že príslušník PZ konal úmyselne v rozpore so všeobecnými právnymi predpismi a internými normami avšak bez tejto špeciálnej pohnútky. Nie je preto rozpor medzi tvrdením vyšetrovateľa, že naplnil znaky disciplinárneho previnenia a nenaplnil objektívne a subjektívne znaky trestného činu.

Neoprávnenú lustráciu oznamovateľa a jeho príbuzných vykonal policajt v súvislosti s trestným konaním, v ktorom oznamovateľ vystupoval ako obhajca, podľa jeho vyjadrenia výlučne pre služobnú potrebu. Vyšetrovaním nebolo preukázané, že uvedené lustrácie boli neoprávnene použité, neboli poskytnuté žiadnym cudzím osobám, osobné údaje oznamovateľa a jeho rodinných príslušníkov neboli žiadnym spôsobom zneužitú, neunikli mimo pôsobnosti policajta, ktorý ich lustráciou zadovážil. Nebol teda naplnený ani ďalší znak skutkovej podstaty tohto činu a to spôsobenie škody oznamovateľovi, lebo jeho právo na súkromie a ochranu osobnosti nebolo žiadnym spôsobom zmarené, poškodené alebo zneužitú.

K námietke oznamovateľa, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako zločin, nakoľko advokát je chránenou osobou, je potrebné uviesť, že v zmysle interpretačného pravidla uvedeného v ustanovení § 139 ods. 2 Trestného zákona možno spáchanie činu voči chránenej osobe podľa § 139 ods. 1 Tr. zák. považovať za okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, len ak je splnená požiadavka, že páchatel' vedel, že poškodený je chránenou osobou a túto okolnosť subjektívne spájal s umocnením účinku trestného činu voči poškodenému, alebo s inou okolnosťou, ktorá zakladá alebo podporuje rozhodnutie páchatel'a spáchať trestný čin. Ako je zrejmé, tieto zákonné požiadavky v uvedenej veci splnené neboli a preto nie je možné skutok posúdiť ako zločin podľa § 326 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona.

Keďže v konaní o trestnom oznámení oznamovateľa nebolo zistené naplnenie zákonných znakov vyššie uvedených prečinov, vyšetrovateľ MV SR správne a v súlade so zákonom vec podľa § 197 ods. 1 písm. d/ Tr. poriadku odložil. Do úvahy prichádzalo odovzdanie veci na disciplinárne konanie podľa § 197 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku, avšak

ako je zrejmé z vyšetrovacieho spisu uvedený policajt už bol za rovnaký skutok disciplinárne potrestaný.

Z týchto dôvodov som rozhodla sťažnosť oznamovateľa ako nedôvodnú zamietnuť.“

3. Podľa sťažovateľa argumenty, na ktorých je napadnuté uznesenie postavené, sú svojvoľné. Sťažovateľ uvádza, že postup okresnej prokuratúry vykazuje znaky zaujatosti, kde zaujatosť by bola tiež dôvodom nezákonnosti napadnutého uznesenia. O prekročení právomoci povereného príslušníka Policajného zboru podľa sťažovateľa niet pochyb.

3.1 Podľa názoru sťažovateľa bol úmysel povereného príslušníka Policajného zboru pri preskúmanom skutku priamy, pretože dobre vedel, že lustráciu sťažovateľa a lustráciu rodinných príslušníkov sťažovateľa nemá právo urobiť a jej vykonaním porušuje množstvo predpisov. Podľa presvedčenia sťažovateľa je nesporné, že poverený príslušník Policajného zboru vykonal lustrácie v rozpore s právnymi predpismi, ktorými bol viazaný. Sťažovateľ zároveň uvádza, že z oznámenia o výsledku prešetrenia sťažnosti vyplýva, že dotknutý príslušník Policajného zboru mal lustráciu vykonať pre účely oboznámenia sťažovateľa s úkonmi súvisiacimi s vyšetrovaním týkajúcim sa klientov sťažovateľa. Podľa sťažovateľa ide o absurdné a nehodnoverné vysvetlenie. S dotknutým príslušníkom Policajného zboru sťažovateľ prišiel podľa jeho slov do kontaktu už pri nahliadnutí do vyšetrovacieho spisu 4. marca 2016. Lustrácie mali byť podľa sťažovateľa urobené 20. júla 2016. Ešte podaním z 13. januára 2016 sťažovateľ podľa jeho slov oznámil prevzatie obhajoby a z tohto podania boli zrejmé všetky potrebné kontaktné údaje na sťažovateľa. Pri upovedomovaní sťažovateľa o výsluchoch používal dotknutý príslušník Policajného zboru kontaktné údaje zrejmé zo sťažovateľovho podania z 13. januára 2016, vysvetlenie, že lustráciu súkromných osobných údajov sťažovateľa (a nie profesijných kontaktných údajov) urobil pre účely upovedomenia sťažovateľa o úkonoch, je teda podľa názoru sťažovateľa účelové. Doteraz dotknutý príslušník Policajného zboru podľa sťažovateľa nevysvetlil, prečo robil detailnú lustráciu manželky sťažovateľa, v rámci ktorej rozbalil viaceré záložky, ako celkové zobrazenie, fotografia a lokalizačné údaje, a napadnuté uznesenie sa touto otázkou ani nezaobrá. To, na čo všetko použil alebo mienil použiť dotknutý príslušník Policajného zboru osobné údaje sťažovateľa a jeho rodiny, vie podľa presvedčenia sťažovateľa len sám príslušník Policajného zboru, ale už len ich získaním spôsobil podľa názoru sťažovateľa

škodu v zmysle § 124 ods. 1 Trestného zákona. Miesto toho, aby okresná prokuratúra vyhodnotila účelovosť vyjadrenia povereného príslušníka Policajného zboru vo vzťahu k detailnej lustrácii osoby sťažovateľa a prihliadla na absenciu akéhokoľvek vysvetlenia detailnej lustrácie mojej manželky, okresná prokuratúra sa podľa sťažovateľa uspokojila s vysvetlením príslušníka Policajného zboru, že lustrácie boli pre služobné účely, aj keď je podľa mienky sťažovateľa zrejme nepravdivosť takéhoto vysvetlenia. Faktom ostáva, dopĺňa sťažovateľ, že príslušník Policajného zboru porušil právne predpisy, zasiahol do práv sťažovateľa a práv jeho rodiny, a napriek tomu orgány činné v trestnom konaní nevyvodzujú dôsledky z takéhoto konania.

3.2 Podľa sťažovateľa

- on a jeho rodinní príslušníci majú aj právo na súkromie, právo na ochranu osobných údajov, právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov,
- poverený príslušník o takýchto právach vedel (minimálne s poukazom na § 15 zákona č. 400/2015 Z. z., ale tiež s ohľadom na množstvo interných predpisov),
- napriek tomu lustráciu sťažovateľa a jeho rodinných príslušníkov vykonal,
- dostal sa tak vďaka svojej právomoci k chráneným údajom o sťažovateľovi a jeho rodine, na ktoré by inak nárok nemal, a porušil tak práva sťažovateľa a práva jeho rodinných príslušníkov.

3.3 Okresná prokuratúra podľa sťažovateľa absolútne opomína, že policajt vykonal aj detailnú lustráciu jeho manželky. Sťažovateľ zdôrazňuje, že status jeho manželky absolútne nesúvisí so služobnými povinnosťami príslušníka Policajného zboru, s ktorou tento neprichádza v žiadnom ohľade do kontaktu. Odôvodnenie napadnutého uznesenia podľa názoru sťažovateľa vyvoláva dojem, akoby bolo pre okresnú prokuratúru v poriadku, že policajt porušuje právne predpisy a práva iných, a teda že si policajt môže beztrestne robiť čokoľvek.

3.4 Podľa úvah sťažovateľa nie je zrejme, na základe čoho okresná prokuratúra dospela k záveru, že vyšetrovaním nebolo preukázané, že uvedené lustrácie boli neoprávnene použité, neboli poskytnuté žiadnym cudzím osobám, osobné údaje sťažovateľa a jeho rodinných príslušníkov neboli žiadnym spôsobom zneužitú, neunikli mimo

pôsobnosti policajta, ktorý ich lustráciou zadovážil. Z napadnutého uznesenia navyše podľa sťažovateľa vyplýva, že okresnej prokuratúre je jedno, akým spôsobom je nakladané s právami na súkromie, na ochranu osobných údajov, na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov u advokátov (ktorým je sťažovateľ) a bežných ľudí.

3.5 Závery okresnej prokuratúry sťažovateľ považuje za ústavne neudržateľné. Poverený príslušník Policajného zboru podľa názoru sťažovateľa nepochybne zasiahol do jeho práv a práv jeho rodiny v súvislosti so sťažovateľovým výkonom advokácie a takéto konanie sťažovateľ považuje za principiálne neprípustné. Závery okresnej prokuratúry týkajúce sa materiálneho korektívu prečinu považuje sťažovateľ za predčasné.

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Okresná prokuratúra Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod č.: 1 Pn 131/17/6613-9 porušila uznesením zo dňa 03.08.2017, ktorým zamietla sťažnosť proti odmietnutiu trestného oznámenia ako nedôvodnú, právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na súkromie podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu pred svojvoľným zasahovaním do súkromného života a do rodiny podľa čl. 17 ods. 1 Medzinárodného aktu o občianskych a politických právach a Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach.

Uznesenie Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom č.: 1 Pn 131/17/6613-9 zo dňa 03.08.2017, ktorým prokuratúra zamietla sťažnosť proti odmietnutiu trestného oznámenia ako nedôvodnú, sa zrušuje.

Porušovateľ Okresná prokuratúra Žiar nad Hronom je povinný zaplatiť sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po

jej prijatí na ďalšie konanie (porovnaj napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

7. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti dospel k záveru, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená, a to z týchto dôvodov:

7.1 Ústavný súd predovšetkým podotýka, že pokiaľ ide o právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, uvedené právo nemohlo byť v prejednávanej veci (vo fáze pred začatím trestného stíhania) vôbec dotknuté. Súčasťou práva na súdnu ochranu totiž nie je právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby, aby na základe podaného trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný začať trestné stíhanie či podať obžalobu voči označeným osobám (porovnaj I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09). Ani z čl. 6 dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní [porovnaj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Dziedzic proti Poľsku z 25. 11. 2003, č. 50428/99, bod 6; rozsudok vo veci Helmers v. Švédsko z 29. 10. 1991, č. 11826/85, bod 29; rozsudok vo veci Kusmierk v. Poľsko z 21. 9. 2004, č. 10675/02, bod 48]. V tejto časti je preto potrebné sťažnosť považovať v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde za zjavne neopodstatnenú a je potrebné ju z tohto dôvodu odmietnuť.

7.2 Ústavný súd si je vedomý judikatúry ESLP, ktorú reflektoval aj vo svojej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej zlyhanie štátu pri vyšetrowaní niektorých trestných činov môže viesť k porušeniu čl. 2 (pozri aj rozsudok veľkého senátu vo veci McCann a ďalší proti Spojenému kráľovstvu z 27. 9. 1995, č. 18984/91, bod 161 alebo rozsudok Isayeva, Yusupova a Bazayeva proti Rusku z 24. 2. 2005, č. 57947/00, body 209 – 213), čl. 3 (rozsudok vo veci Assenov a ďalší proti Bulharsku z 28. 10. 1998, č. 24760/94, bod 102; podobne nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 70/01 z 27. júna 2003), čl. 4 (rozsudok vo veci Rantsev proti Cypru a Rusku zo 7. 1. 2010, č. 25965/04, bod 288) a výnimočne tiež k sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 8 dohovoru.

7.3 U zásahov do práva zaručeného čl. 8 dohovoru však EŠLP vyžaduje trestne právnú ochranu len veľmi výnimočne. Pozitívny záväzok štátu viesť účinné vyšetrovanie sa vzťahuje len na veľmi závažné zásahy do samotnej podstaty tohto práva („*where fundamental values and essential aspects of private life are at stake*“ – pozri rozsudok vo veci X a Y proti Holandsku z 26. 3. 1985, č. 8978/80, bod 27; ďalej napr. rozsudok vo veci Söderman proti Švédsku z 12. 11. 2013, č. 5786/08, body 82 – 85). Takými sú predovšetkým vážne zásahy do fyzickej či psychickej integrity, ako sú napríklad prípady domáceho násillia (rozhodnutie vo veci M. T. a S. T. proti Slovensku z 29. 5. 2012, č. 59968/07, body 58 a 64), sexuálneho násillia (pohlavné zneužívanie či znásillnenie, pozri napr. rozsudok vo veci X a Y proti Holandsku z 26. 3. 1985, č. 8978/80, bod 27) či fyzického násillia voči skupinám vyžadujúcim špeciálnu ochranu, ako sú napr. deti (rozsudok vo veci Remetin proti Chorvátsku z 11.12. 2012, č. 29525/10, bod 91). V ostatných prípadoch postačí ochrana prostriedkami iných právnych odvetví.

7.4 Sťažovateľ namieta, že z napadnutého uznesenia vyplýva, že okresná prokuratúra vo veci trestného oznámenia sťažovateľa nekládla dôraz na otázky, akým spôsobom bolo nakladané s jeho právom na súkromie, na ochranu osobných údajov, na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov u neho ako advokáta, pričom podľa sťažovateľa zo strany príslušníka Policajného zboru došlo ním vykonanou lustráciou ku spáchaniu viacerých trestných činov – sťažovateľ podal trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečinu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 písm. b) Trestného zákona.

7.5 Podľa § 247 ods. 1 Trestného zákona (neoprávnený prístup do počítačového systému) kto prekoná bezpečnostné opatrenie, a tým získa neoprávnený prístup do počítačového systému alebo jeho časti, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (zneužitie právomoci verejného činiteľa) verejný činiteľ, ktorý v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až päť rokov.

Podľa § 374 ods. 1 pís. b) Trestného zákona (neoprávnené nakladanie s osobnými údajmi) kto neoprávnené poskytne, sprístupní alebo zverejní osobné údaje o inom získané v súvislosti s výkonom svojho povolania, zamestnania alebo funkcie a tým poruší všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

7.6 Nakladanie s osobnými údajmi a s tým súvisiace povinnosti pre príslušníka Policajného zboru upravuje zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Policajnom zbore“).

7.6.1 Podľa § 8 ods. 3 zákona o Policajnom zbore služobnou činnosťou sa podľa odseku 1 rozumie činnosť policajta spojená s plnením úloh podľa tohto zákona alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Podľa § 69 ods. 1 zákona o Policajnom zbore Policajný zbor spracúva podľa tohto zákona a osobitného predpisu informácie a osobné údaje zhromaždené pri plnení úloh Policajného zboru vrátane informácií a osobných údajov poskytnutých zo zahraničia v rozsahu nevyhnutnom na ich plnenie.

Podľa § 69 ods. 4 zákona o Policajnom zbore informácie a osobné údaje, ktoré vedie Policajný zbor podľa odseku 1, ako aj zvukové, obrazové alebo iné záznamy z miest verejne prístupných, ktoré vedie Policajný zbor podľa odseku 2, sa poskytujú prokuratúre, súdom, Slovenskej informačnej službe, Vojenskému spravodajstvu, Vojenskej polícii, Zboru väzenskej a justičnej stráže, colnej správe, Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Ministerstvu zahraničných vecí Slovenskej republiky, Národnému bezpečnostnému úradu na plnenie ich úloh a obecnej polícii podľa osobitného predpisu; iným orgánom alebo osobám a do zahraničia podľa § 69d a 69da a ďalším právnickým osobám a fyzickým osobám, len ak je to nevyhnutné na plnenie ich úloh podľa osobitného zákona.

Podľa § 69a ods. 4 zákona o Policajnom zbore Policajný zbor je oprávnený spracúvať osobné údaje pri plnení úloh Policajného zboru na účely trestného konania i bez súhlasu osoby, ktorej sa týkajú, pričom je povinný dbať na ochranu jej súkromia. Ak nie je predpoklad ohrozenia plnenia úloh Policajného zboru na účely trestného konania, Policajný

zbor zlikviduje osobné údaje; ak také osobné údaje neboli zlikvidované, Policajný zbor dotknutej osobe oznámi, že sa o nej vedú osobné údaje“.

Podľa § 69d ods. 1 zákona o Policajnom zbore Policajný zbor poskytuje a sprístupňuje osobné údaje iným orgánom alebo osobám, ak to ustanovuje zákon; je to na prospech osoby, o ktorej sa vedú osobné údaje, a ak táto osoba dala na poskytnutie alebo sprístupnenie súhlas; je poskytnutie alebo sprístupnenie osobných údajov nevyhnutné na odstránenie bezprostredného závažného ohrozenia bezpečnosti osôb alebo verejného poriadku; alebo to ustanovuje osobitný predpis alebo medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná.

Podľa § 69d ods. 3 zákona o Policajnom zbore Policajný zbor poskytne alebo sprístupní podľa odseku 1 písm. a), b) a d) osobné údaje na základe písomnej žiadosti alebo zmluvy, ktoré musia obsahovať účel, na aký sa majú osobné údaje poskytnúť alebo sprístupniť.

7.7 Podľa názoru ústavného súdu okresná prokuratúra sa riadne vecou zaoberala a zaoberajúc sa sťažnosťou sťažovateľa vo veci jeho trestného oznámenia pre podozrenie zo spáchania prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečinu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 písm. b) Trestného zákona správne uviedla, že pri uvedených dvoch trestných činoch sa vyžaduje úmyselné zavinenie. Navyše, pri trestnom čine zneužitia právomoci verejného činiteľa sa vyžaduje úmyselné zavinenie so špecifickou pohnútkou spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech.

7.8 Rovnako správne potom okresná prokuratúra odpovedala na ťažiskové otázky v danej veci, t. j. správne interpretovala a aplikovala uvedené právne normy, ak vyhodnotila a odôvodnila, že k spáchaniu opísaných trestných činov nemohlo dôjsť, keďže takéto úmyselné konanie nebolo u dotknutého príslušníka Policajného zboru preukázané a zároveň nedošlo zo strany príslušníka Policajného zboru k sprístupneniu alebo zverejneniu osobných údajov sťažovateľa či jeho rodinných príslušníkov akejkoľvek tretej osobe, čím by mohol byť porušený (minimálne) zákon o Policajnom zbore (pozri citované normy zákona o Policajnom zbore). Ústavný súd k tomu vo všeobecnosti dopĺňa, že i v prípade potenciálneho (hypotetického) spáchania uvedených trestných činov zo strany príslušníka

Policajného zboru (k čomu však v tomto prípade podľa okresnej prokuratúry nedošlo – nebol dokázaný úmysel či sprístupnenie alebo zverejnenie osobných údajov sťažovateľa), by bola otázna opodstatnenosť ústavnej sťažnosti sťažovateľa pre potenciálne nezačatie trestného stíhania zo strany orgánov činných v trestnom konaní, keďže by (napr. v zmysle judikatúry ESLP) nemuselo ísť o zásah do práva zaručeného čl. 8 dohovoru takej intenzity, že by tento vyžadoval trestno-právnu ochranu sťažovateľa v zmysle začatia trestného konania.

7.9 K tomu, či konaním dotknutého príslušníka Policajného zboru mohlo dôjsť k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu neoprávneného prístupu do počítačového systému v zmysle § 247 ods. 1 Trestného zákona a či sa touto skutočnosťou mala okresná prokuratúra bližšie zaoberať, nie je ústavný súd nútený vzhľadom na vec sťažovateľa nič uvádzať, keďže sťažovateľ spáchanie tohto trestného činu príslušníkom Policajného zboru neartikuloval, a teda okresná prokuratúra k nemu nemala relevantný dôvod sa bližšie vyjadrovať.

7.10 Preto napadnutým uznesením okresnej prokuratúry nemohlo dôjsť k zásahu do tzv. procedurálneho aspektu označených hmotných práv sťažovateľa a sťažnosť je aj v tomto smere v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde zjavne neopodstatnená a je potrebné ju z tohto dôvodu odmietnuť.

7.11 Ústavný súd nad rámec uvedeného dodáva, že je oboznámený s uznesením Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 3 Tdo 1099/2007 z 5. decembra 2007, kde vo veci došlo k odsúdeniu príslušníka Polície Českej republiky za spáchanie trestných činov neoprávneného nakladania s osobnými údajmi, zneužitia právomoci verejného činiteľa a poškodenia a zneužitia záznamu na nosiči informácií v zmysle českého Trestného zákona tým, že „v době výkonu služby policejního inspektora, na žádost R. Š., v úmyslu opatřit mu neoprávněný prospěch, spočívající v tom, že bude podrobně informován o osobě R. P. a o jeho minulosti, neboť oba pojily jejich podnikatelské aktivity, lustroval pod svým loginem v Informačním systému Policie ČR a Ministerstva vnitra ČR osoby R. P. a R. Š., aniž k tomu měl služební důvod, a se získanými výpisy z evidence obyvatel včetně detailů o zájmových osobách policie, obsahujícími osobní údaje jak osob lustrovaných, tak i jejich

blízkých příbuzných a informace o trestním stíhání lustrovaných, neoprávněně seznámil R. Š., a s informacemi týkajícími se osoby R. P., též M. H., čímž jednal v rozporu s ustanoveními §§ 42k, 52 odst. 1 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR v novelizovaném znění, s ustanovením § 15 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, a s čl. 1 odst. 2 a čl. 3 odst. 4 Závazného pokynu policejního prezidenta č. 91 ze dne 22. července 2003, kterým se upravuje jednotný postup při provozování a využívání programu „Dotazy do informačních systémů.“. Vec stěžovatele však nie je totožná (i keď by sa tak na prvý pohľad mohlo javiť) a líši sa v dôležitých, ústavným súdom už prezentovaných, podstatnostiach.

7.12 V závere ústavný súd dopĺňa, že skutočnosť, že konanie príslušníka Policajného zboru nedosahuje intenzitu spáchania trestného činu alebo nenapĺňa znaky skutkovej podstaty niektorého trestného činu, ešte neznamená, že konanie tohto príslušníka Policajného zboru opísané v napadnutom uznesení bolo zákonné. Preto napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry správne poukazuje, že uvedený príslušník Policajného zboru bol disciplinárne potrestaný za disciplinárne previnenie podľa § 52 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2017